

dem duchownych patriotów polskich, jest wielce zdumiona i poniekąd zgorzonna, iż papież wyniósł na tak ważny urząd polskiego emigranta. Sławny profesor Lignana, włoski Emil de Girardin, napisał nawet w *Popolo Romano*, którego został redaktorem (Moskwa pozyskała ten dziennik, który mógł być naszym, gdyby redakcy więcej dbali o zagraniczną prasę), iż Watykan za pomocą kardynała Ledóchowskiego i księdza Czackiego (!!) zamierza rewolucję wywołać przeciw Prusom i Moskwie, i że w pałacu apostolskim już śpiewają: Jeszcze Polska nie zginęła!... Snać moskiewski służka nie zna ludzi lub żartuje sobie z czytelników... Ale żyćcyby należało, aby książd Czacki nie zadawał kłamu uczuciom, jakie samemu jego polskiemu nazwisku ajenci carscy przypisują. Rzym jest dzisiaj ogniskiem panslawistycznej pracy zagranicą: oby mógł się stać podobnie ogniskiem polskiego oddziaływania przeciwko niej!

Petersburg 17. marca.

Szanse pokoju z dnem każdym się wzmagają. Chociażby jea. Ignatjew nie uzyskał za pełnej zgody Anglików na nowe, bardzo skromne propozycje, które im powiódł, to i w takim razie nie należy obawiać się zerwania. Nastąpią znów nowe układy, znów zwłoki, a tymczasem reformy tureckie wejdą jakakolwiek w życie, i car będzie mieć pretekst oświadczenia, że gdy powód do wojny zniknął, to pierwszy miecz chowa do pochwy.

Toczy się obecnie proces rewolucjonistów, nie wiadomo, kiedy się skończy. Obżarowani stawia się hardo; wyznają, że działali z przekonania, i że dotąd są zdania, że należy carski rząd zburzyć. W perspektywie mamy jeszcze jeden proces rewolucjonistów, nie ustępujący w rozmiarach swych dwóm poprzednim, t. j. styczniowemu i terazniejszemu.

Dziś umarli dwuletni syn księcia Włodzimierza, Aleksander Włodzimierzowicz, wnuk cara. Od czasów Piotra II. nie było wypadku, aby książd krwi umierał w wieku dziecięcym, i z tego powodu powiadają tutaj, że zaczyna się dziać z dworem carskim, jak niegdyś z francuskim w końcu panowania Ludwika XIV, który, jak wiadomo, przeżywał swych wnuków i prawnuków, zostawił państwo w ruinie.

Umarł dziś także generał Nowosiolow, bohater ibarski, jak go nazywali tutaj. Nowosiolow był może jedynym z wyższych oficerów moskiewskich, który Serbom ucziwie służył, nie szukając zaszczytów i pieniędzy.

Gazety przepelnione są opisami przyjęć doznawanych przez generała Ignatiewa we Francji, a w ks. Aleksandra Aleksandrowicza w Ameryce. Tu i tam nadświakiwania, pochlebstwa, co nie miara: Republikańskie wyzuli się z godności. Z ks. Aleksym znajduje się brat jego stryjeczny, w ks. Konstanty Konstantynowicz. Panie amerykańskie formalnie noszą ich na rękach. Każda z nich biega jak o zbawienie, o fotografię księcia Aleksandra, to też książd dla żądoso uczynienia tak znacznego zapotrzebowania kazał odbić nowojorskiemu fotografowi Marowi pięćdziesiąt tuzinów fotografii, nie zapominając o psie swoim, którego konterfekt także jest pożądanym wielce dla dam nowojorskich. Tutejsza *Juchta* donoszą o przyjęciu floty moskiewskiej w Ameryce powiada: „czestwowanie ruskich amerykańkami, nie zajęt prelietów“, t. j. nie za granic. Jest to pewna pociecha dla Moskwy w tych trudnych czasach, gdy nawet przed Turkiem trzeba ustąpić, dzięki smutnemu wewnętrzniemu stanowi państwa.

Według wspomnianego organu marynarki etat floty wojennej na rok bieżący oznaczony został co do liczby żołnierza na 2,232 oficerów i 25,916 maitków i żołtairzy różnego stopnia, w ogóle na wszystkich wodach. Etat wcale szczupły, a powiększyć go nietylko nie ma za co, ale i nie ma po co, jak to niedawno dowiódł p. Baranów komisji wysłanej dla zastanowienia się nad stanem marynarki wojennej, albowiem Rosja do jakichby nie była gotowa wydatków na flotę, nigdy nie dokaze tego, aby jej marynarka mogła stawić czoło marynarce angielskiej. Paa Baranów radzi skasować pancerniki, a chwycić się systemu lekkich statków korsarskich, na wzór Alabamy secesjonistów południowej Ameryki, bardzo racjonalnie dowodząc, że koszt choćby jednego pancernika więcej wynosi, aniżeli użytek jaki w razie wojny mogłaby flota nieprzyjacielska wyrządzić pustym wybrzeżom moskiewskim. Brzegi Moskwy bowiem, to nie brzegi Anglii lub Germanji, gdzie ludne i fabryczne miasta na każdym kroku. „Oprócz Odessy, Rygi i jeszcze miast kilku, nie mamy czego bronić; broimy je więc fortyfikacjami lądowymi, nie zaś za pomocą floty pancernej, która koniec końców nie nie obroni, bo zawsze będzie pobita“, kończy p. Baranów.

Ziemie Polskie.

Gubernja wileńska podług ostatnich danych statystycznych, umieszczonych w „Pamiętniku kńiczej Wileńskiej gubernji na 1877 god“, ma w ogóle ludności 1.106.136. Z liczby tej na duchownictwo przypada 2517 osób, na szlachtę i urzędników 32 306 osób — na stan kupiecki 2299 — na mieszczaństwo 224.896 — na wieśniaków (w skład których wchodzi szlachta zagonowa, takzwani jednodworcy) 782.679 — na stan wojskowy tj. urlopowanych lub dysjonowanych żołnierzy wraz z ich rodzinami 37.390 — cudzoziemców jest 2741 i ludzi nieoznaczonych zajęć 1308. Podług wycen ludność ta rozdziela się: katolików jest 658.951 — prawosławnych 285.853 — raskolników 17.738, ormianin 1 — ewangelików 2986 — kalwinów 204 — żydów 137.498 — karamów 520 — mahometan 2385. Największą ilość katolików przypada na miasto i powiat wileński, bo 132.172 — najmniejsza na powiat wilejski, bo tylko 393. Prawosławnych zaś największą cyfra przypada na powiat wilejski, gdzie ich się znajduje 84.521 — najmniej zaś w powiecie oszmiańskim, bo zaledwie 384. Żydzi najliczniejsi są w powiecie wileńskim (43.629) — najdalej są reprezentowani w powiecie trockim (735).

Pomijając robotników, widzimy z powyższego wykazu nader znaczny wzrost prawosławnej ludności, której przed piętnastu laty nawet dziesiątej części nie było. Wzrost tak znaczny składa się z dwóch części: z napędzonej Moskwy z głębi carstwa, oraz z katolików gwałtem i podstępem na prawosławie zapisanych. Jeśli we wszystkich innych guberniach litewskich, prawo-

ślawna Moskwa wzrosła w takim samym stopniu, wzrost podobny zaiste byłby dla nas bardzo smutnym faktem gdyby nie ta pewność, że Moskwa nigdy zaaklimatyzowała się u nas nie zdoła, że przy pierwszej lepszej katastrofie politycznej, sama cała umknie, popędzana właśnie przez współwierców, których Murawiew z katolików zmusił być prawosławnymi.

Sprawy zagraniczne.

Moskwa. Niejednokrotnie zwracaliśmy uwagę czytelników na niedostateczność uzbrojenia moskiewskich, wykazując całą ich wadliwość. Nie jeden mógł relacje nasze uważać za przesadzone, zwłaszcza po korespondencji *Czasu* z Kijowa. umieszczonej przed dwoma miesiącami, w której stanowco było powiedziane, że armja kiszniawska znajduje się w stanie jak najlepszym, i że nigdy równie dobrze nie wyglądała. W dwóch miesiącach następnych *Czas* krakowski zmienił znacznie swoje zdanie, a teraz w ostatnim numerze z dn. 22. marca, pisze co następuje: „Odbieramy z Rossji wiadomości, które z większym jeszcze naciskiem potwierdzają te, które umieszczaliśmy w naszym dzienniku. W kołach wojskowych panuje tam przekonanie o niemożności rozpoczęcia wojny i o braku potrzebnych do jej prowadzenia militarnych warunków. Armja liczebnie ma być niedostateczna, uzbrojenie jej i materiał wojenny nie są skompletowane, intendentura jest wadliwa. Zdaje się, iż przez długie lata popelniano w administracji wojskowej znaczne nadużycia. W budżecie marynarki zapisywane były zawsze corocznie sumy na budowę floty morza Czarnego, a teraz okazuje się, że flota ta nie przedstawia żadnej dodatniej siły, a nawet nieliczne statki, które wybudowane zostały, z rozkazu wielkiego admirała W. Ks. Konstantego będą przebudowane, gdyż okazały się niepraktycznymi. Z tych wszystkich powodów przezwaga w sferach wojskowych zdanie o wielkich niekorzystach, jakie wynikłyby z rozpoczęcia wojny, a nawet objawia się pewna obawa na wypadek, gdyby Rosja zaczęła wojnę, czy to przez Turcję, czy przez inne carstwo. Położenie to rzeczy w Rossji, jeżeli ciągle i powtarzające się o niem doniesienia są dokładne, a całkiem nieprawdziwym być nie mogą, dostatecznie tłumaczyłoby pokojowy obrót, jaki na drodze dyplomatycznej przybrała od kilku dni sprawa wschodnia“.

N. fr. *Presse* otrzymała list z Berlina, w którym znajdujemy także wypowiedziane zdanie, że położenie Moskwy jest w rzeczy samej rozpaczliwe. W obecnej chwili stoi ona na rozdrożu. Położenie jej finansowe i militarne jest tego rodzaju, że albo trzeba rzucić wszystko na kartę i przekroczyć Prut, albo czempredęj rozbroić. Terazniejszego stanu Moskwa nie wytrzyma już długo.

Turcja. Mowa tronowa, którą sułtan zagaił nowy i pierwszy parlament turecki, jest napisana zupełnie według wzoru europejskiego, a co do ducha konstytucyjnego, nie jedną z nich przewyższa. Moskwa, której sułtan nie wymienił, dostała ciecie w bok. Bardzo zreszcie umiarsowanie także astep na końcu, w którym sułtan mówi, że wszystkie żądania mocarstw będą sumieniem i dobrowolnie spełnione, chociaż na konferencji odrzucono je kategorycznie. Jeżeli zdanie, z duchem jaki wieje z tej mowy, życie konstytucyjne będzie się w Turcji rozwijało, natenczas doradcy cara Aleksandra będą sobie mogli powinowować tak pięknych rezultatów. Groźbami swemi omdłoda państwo, które padało, a własne, które według ich mniemania było silne i młode, postawili nad krawędzią przepaści.

Według dobrych wiadomości z Pera, rząd turecki pusił na wolność tych wszystkich, których po uwzięciu Midhata uwieziono, chcąc tem usprawiedliwić postępek o wrzekomym spisku, uknuty przez wielkiego wezyra. W śledztwie pozostał tylko jeden Kemal Bej, ale plakaty przypięte codziennie na ulicach domagają się jego uwolnienia. Dochodzenie miało wykazać, że nie było nawet najmniejszego śladu jakiegokolwiek spisku. W ostatnich czasach asnujono stambulskiego prefekta policji i zastapio go Hamidem paszą. Zmiana ta jest dla tego ważna, że właśnie ów prefekt oskarżył przed sułtanem Midhata o spisek. Tak więc prawda coraz więcej na wiezrach wypływa, skutkiem czego stronictwo Midhata staje się silniejsze. Po tem, co w ostatnich dniach zaszło, nie można już wątpić, że powołanie Midhata do steru, jest już tylko kwestją czasu.

Wojska tureckie opuściły już całkiem terytorjum serbskie. Wojska te w sile 27 batalionów; 6 baterji polnych, 2 pułków kawalerji zostały w ten sposób rozdzielone: 16 batalionów, 3 baterje, pułk kawalerji zostały przydzielone wraz z korpusem zajczarskim celem wzmożenia do korpusu widynskiego i rozlokowane w okolicy Widynia i wzdłuż Danaju aż do Loma i Rakowy; 4 bataljony i jedna baterja wysłano do Nikopolisu, 2 bataljony do Sitowa, reszta tj. 5 batalionów, 2 baterje i pułk kawalerji do Zofji, mającej być punktem zbornym rezerwy wielkiej armji. Korpus zofijski liczy obecnie właśnie z bataljonami nadesłanymi z Aleksandru 17 batalionów piechoty, 2 pułki kawalerji i 6 baterji. W ostatnich czasach wysłano znaczne posiłki do Dobruczy. Do Warny przybył świeży transport 60 ciężkich dział Krappa, mających służyć do skompletowania uzbrojenia Ruszuku, Szumli i Sylistrii. W miejsce dotychczasowego komendanta Sylistrii, Maszira Hamida paszy, który został powołany do Carogrodu, mianowano dawniejszego komendanta Sylistrii, jenerała Salami paszę, dotychczasowego naczelnika korpusu zajczarskiego. Obecnie liczy armja turecka wzdłuż Danaju wraz z wojskiem Dobruczy i rezerwą Zofji 162 do 165.000 ludzi, zwłaszcza 148.000 piechoty, 8 batalionów strzelców, 6 pułków kawalerji i 25 baterji polowych. Takie zestawienie robi korespondent wojskowy *Köln. Ztg.*

Niemcy. Półrządowa prasa berlińska, jak *Post*, *Nordd. Allg. Ztg.* i *Kreuzzeitung*, nie może zrozumieć terazniejszego zachowania się Moskwy. Pierwszy z tych dzienników nie przypuszcza, aby Moskwa mogła się rozbroić, nie użykaszawy pierw „trwałych i nieograniczonych rękojmij dla Słowian południowych“. Znaczy to innemi słowy, że Moskwa powinna pierw pokonać Turcję i pokój jej podyktować, a dopiero potem będzie mogła zarządzić rozpuszczenie wojsk swoich. „Jeżeli to nie nastąpi, mówi *Post* — wtedy będziemy mieli do czynienia już nie ze sprawą turecką, lecz moskiewską, gdyż sprawy

nieprzyjacieł Moskwy, tak wewnętrzni, jak zewnętrzni, nabiorą nowych sił i odwagi“. Ten sam dziennik nie wierzy, aby nadzieje przyzywane do protokołu londyńskiego mogły się ziszczyć. W podobnym duchu przemawiają i inne półrządowe pisma berlińskie.

Austria i Węgry.

Izba poselska w Wiedniu miała onegdaj ostatnie posiedzenie przed świętami. Rozdano na niem sprawozdanie komisji z rezolucjami o nadaniu Tyrolowi woskiem odrębnego stanowiska, i dokonano obrad nad kredytami dodatkowymi na rok 1877. Te ostatnie dotyczyły się także kolei galicyjskich, a mianowicie dla kolei Tarnów-Leluchów uchwalono 108 200 zł., dla Dniestrzańskiej 244.000 zł. na kosztu rach. Zaś na uzupełnienie budowy, lub cenę kupna uchwalono w dziale zwyczajnych wydatków dla kolei dniestrzańskiej 340.000, a dla Leluchowskiej 284.900 zł. Natomiast w dziale nadzwyczajnych wydatków przeznaczono dla kolei Dniestrzańskiej kwotę dodatkową 400.000 zł., która będzie obrócona na naprawę obiektów, na budowę konstrukcyj kamiennych i żelaznych w miejscach drewnianych, na budowy nowe w Drohobyczu, Samborze i pod Boryslawiem, na uzupełnienie inwentarza, tudzież taboru wagonowego itp.

Nasi delegaci nie odzywali się jak zwykle, chociaż w dalszym ciągu rozpraw przy kwocie na budowę gmachu sądowego w Opawie, była dobra sposobność do poruszenia nagłej historii z budową gmachów rządowych we Lwowie. Ale nasi panowie czatują na zasiadce na Niemców, i dlatego cicho siedzą, aby ich nie słyszczy. Za to tem większą będzie szwadronada w Sejmie i na zgromadzeniach wyborczych.

W końcu posiedzenia Heilsberg i Promber zainterpelowali ministra obrony krajowej, dla czego nastąpiła zwłoka w przedłożeniu projektu do ustawy kwatunkowej, i kiedy wniesienie takowej nastąpi. Dzień i porządek dzienny na stepnego posiedzenia będzie posiom na piśmie oznajmiony.

Projekt komisyjnej ustawy o lichwiarzach opiewa w całości:

„Za zezwoleniem obu Izb Rady państwa postanawiam, co następuje:

§ 1. Kto w zamiarze, aby z udzielania kredytu ciągnąć zysk przesyadny, umawia z dłużnikiem warunki, których szkodliwość tenże poznać nie może w skutek swej, wierzytelności: zaniej, choroby umysłowej, niedoświadczenia lub wzburzenia umysłowego, staje się winnym przekroczenia i karany być ma aresztem aż do sześciu miesięcy lub grzywną 100 do 1000 zł.

W razie powtórnego skazania, lub jeżeli interesu tego rodzaju prowadzono, jako przemyśl, może być orzeczony areszt aż do dwóch lat. To samo dotyczy tego, kto we własnym imieniu podnosi lub przymusowo ściągają żądania, o których wie, że powstały po prawomocności niniejszej ustawy w sposób powyżej przytoczony.

§ 2. Sędzia karny uzna interes, za który nastąpiło skazanie, za nieważny.

Przy wydaniu wyroku, co do wynikających z tego skutków przynajmniej, ma się także o to postarać, aby udzielający kredytu otrzymał słusne, stosunkom odpowiednie wynagrodzenie za brak używania wartości kredytowanych, aby ten za należytość swoją zatrzymał istniejące już pokrycie, aby alużące ma za pierwotne żądanie prawo zastawu, odpowiadało za przynależne mu wynagrodzenie, nawet wtedy, gdyby w księgi hipoteeczne było wpisane.

Jeżeli wyrok postępowania karnego nie wystarcza do wydatku wyroku co do skutków przynależnych z unieważnienia interesu, natenczas przy utrzymaniu istniejącego pokrycia nastąpi odesłanie na drogę prawa cywilnego, która w takim razie stoi otwartą tak dla strony interesowanej prywatnej, jak dla oskarżonego.

§ 3. W razie odesłania na drogę prawa cywilnego, oraz wtedy, jeśli strona interesowana przywata na zasadzie §. 372 procedury karnej drogę prawa cywilnego oiera, wyda sędzia cywilny orzeczenie, co do skutków prawnych unieważnienia interesu, na podstawie zasad wskazanych §. 2 ust. 2.

W tych wypadkach, jest dla obu stron ten sąd cywilny w miejscu wyrokującego sądu karnego właściwym, który w sprawach tego rodzaju sądownictwo wykonują.

§ 4. Jeżeli dochodzenie i skazanie przez sądownictwo karnego nawet w drodze skargi pomocniczej, z innego powodu nastąpić nie może, jak z powodu braku isoty czynu lub z powodu braku poszlaków, natenczas sędzia cywilny, jeżeli się przypuszczenia z §. 1, powinien sam interes uznać za nieważny, a co do orzeczenia względem skutków prawnych postąpić według zasad wymienionych w §. 2 ust. 2.

§ 5. Na wezwanie sędziego karnego, u którego postępowanie karne o przekroczenie z §. 1 jest w toku, obowiązany jest sędzia cywilny każdej chwili wstrzymać się z postępowaniem co do dochodzenia lub sągania przymusowego pretensji przedmiotem śledztwa będącej.

W wypadkach §. 4-go sędzia cywilny sam orzeknie w kwestji, o ile wstrzymać się wypadać zupełnie z przymusowem ściąganiem należności, lub czy tylko zezwoli na egzekucję dla zabezpieczenia.

§ 6. Przy orzeczeniach, jakie wydawał ma sędzia cywilny według §§. 3, 4 i 5, nie jest on skrepowany prawnymi uwodami; orzekać ma według wolnego, na zasadzie samownego zbadania przedłożonych dowodów nabytego przekonania.

§ 7. Wykonanie niniejszej ustawy poracza się ministrowi sprawiedliwości.

Kronika.

Lwów d. 22. marca.

Wykład. W sobotę 24go o godz. 4½, odezł się wykład dr. Żulińskiego „o lodzie i epoce lodowej“ c. d.

Dla wdowy z 3giem dziełem nadesłał p. F. Krzyżanowski z Czernowiec 1 zł., p. Winc. Zbyewski naczelnik stacji z Bogdanówki składkę 5 zł., a to od pna Z. i pani Z. po 1 zł., dzieci p. Z. 50 ct.; pp. W. 1 zł., S. 50 ct., F. 30 ct., T. 30 ct., H. 20 i H. 20 ct. Razem otrzymaliśmy gld. 98 51, 1 rubel srebrny i wiktualy.

(n) **Baczność, panowie budownicy!** Wczoraj 21go o godz. 8½, wieczorem runął gmaz z domu 1.37 przy ulicy Skarbowski i ty-

ko szczęśliwym trafem nie został nikt z przechodniów uszkodzony.

Koncert. W niedzielę 25go o godz. 5 po południu wykona Towarzystwo muzyczne w sali ratuszowej pod arystyżną dyrekcją p. Karola Mikulskiego koncert nadzwyczajny na pamiątkę 50-letniej rocznicy śmierci wielkiego mistrza Ludwika van Beethovena, czysty dochód z tego koncertu przeznaczony na wystawienie pomnika temuż. — Program złożony wyłącznie z dzieł Beethovena: 1) Prolog przez Wł. Belske. 2) Marsz uroczysty i chór „Ruiny z Aten.“ 3) Sonata (cis-moll), odegra pan Teh. 4) „Pieśń o fiarnie“ chór. 5) Symfonia (c-moll). — Biletów nabyć można w księgarni Seyfartha i Czajkowskiego, w dniu koncertu przy kasie.

Koncert. Czwartą wieczór muzykalny Tow. „Harmonja“ w sali ratuszowej w poniedziałek 2 go o godz. 7 wieczorem, da uoczenia Ludwika Beethovena w dniu 50-letniej rocznicy śmierci koncert pod kierownictwem p. Ludw. Marka z współudziałem pani Fr. Żołyńskiej-Kramer i p. Jana Köhlera. Program: 1) Odczyt o Ludwiku Beethovenie, p. Józef Rogoz. 2) Marcia funebre sulla morte d'un Ero. 3) „Ah perfido“ arja, odp. pani Żołyńska-Kramer. 4) Sonata appassionata, odegra p. Marek. 5) „Adelaide“ pieśń, odp. p. Köhler. Wszystkie utwory kompozycji Lud. Beethovena. Biletów nabyć można w księgarni Gubrynowicza i Schmidta, i w dniu koncertu przy kasie.

(2) **Wynagrodzenie lekarzy sądowych.** W roku zeszłym zrobiło Towarz. lekarzy galicyjskich przedstawienie do ministerstwa sprawiedliwości, że wynagrodzenia lekarzy za funkcje sądowe od r. 1853 niezmienione, są tak niskie i w stosunku do czynności lekarzy nieodpowiednie, że Towarzystwo uważa to za pogwałcenie praw obywatelskich lekarzy, jeśli się ich pod zagrożeniem egzekucji do spełniania funkcji sądowych zmusza.

Wice lekarzy, odbyły w lipcu zr. w Wiedniu wypracował w tej myśli memoriał i zrobił do ministerstwa podobne przedstawienie.

Otóż dowiadujemy się z wielkiem zdziwieniem, że jeden z lekarzy (doktor medycyny), przybyły niedawno do Lwowa, zrobił podanie do tutejszego sądu, ażeby mu powierzono funkcje chirurga, i że gotów jest spełniać obowiązki za połowę taksy, tj. 52½ ct., za którą to kwotę przedsewżnie oględni sądowo-lekarskie i napisze sprawozdanie. Sąd, któremu idzie o uszczuplenie wydatków, przyjął oczywiście tę propozycję, a Towarz. lekarzy galic. słusznie jest oburzone na postępowanie wspomnianego lekarza.

(2) **Z przedstawień amatorskich** urządzonych w pałacu namiestnikowskim wpłynęło czystego dochodu 1895 gld. Z tej kwoty przeznaczono na ochronki 1800, resztę zaś 95 gld. dano towarz. św. Wincentego a Paulo.

Koncerty w teatrach. W teatrach hr. Skarbki dzisiaj 22go na dochód Józefa Schirera, kapelmistrza tutejszej opery, przedstawioną będzie „Afrykanka“, opera Mayerbeera. Będzie to jego ostatni benefis pożegnany, p. S. bowiem obejmuje posadę dyrektora towarzystwa Harmonja i opuszcza teatr, w którym przeszo 30 lat z pożytkiem niegdyś dla niemieckiej, a od czasu istnienia polskiej opery we Lwowie, dla polskiej pracował. Cicha a pełna zasługi praca zjeżdżała p. S. powszechny szacunek i uznanie, to też zachęcać, aby publiczność licznie się zebrała, uważa ją za zbyszeczną.

Jutro 23go na dochód Marcjalego Żulińskiego po raz pierwszy: „Komedja z oświata“, komedja w 1 akcie M. Baluckiego; po raz pierwszy: „Morderstwo na Zarwanicy“, komedja w 1 akcie; po raz trzeci „Kalosze“, krotokwila w 1 akcie Aleksandra hr. Fredry (syna).

(W sprawie wykonania balady „Hugo“ kompozycji H. Jareckiego.) Komitet urządzający zaprasza uprzejmie biuroczych współudział na ostatnią wspólną próbę przedorientową (chóry damskie i męskie), która się odbędzie w piątek dnia 23. marca o godz. 7½ wieczorem u państwa W... 1.17 pierwsze piętro.

Stan powiatu. Dnia 22go + 6 R. (f) **Doniesienia policyjne.** (Stan bezpieczeństwa publicznego we Lwowie). W 63. numerze naszego dziennika podaliśmy fakt rozbójniczego napadu dokonanego 17. b. m. na bojkm Fedin Turczynej, obok rogatki lyczakowskiej. Ze śledztwa okazało się, iż Michał Groman porwał z niemiecka za gardło Turczynej, a skądświsy mu na szyi szal tak silnie, iż oddech i głos zatamował — przyparł go do muru — następnie zarzucił worek na głowę i czyjś bokowi, którego kilkoma uderzeniami pięścią powalił na ziemię, poczem obrabowywał gojka umknęli obydwa napasnicy Groman i Ziombek. Żołnierz policyjny Eisen ze strażnicy lyczakowskiej wyszedł i przyaresztował nie tylko obydwoh lotrów i poodbiarał zarabowane rzeczy — ale dostarczył oraz świadków czynu tak, iż śledztwo ze skutkiem mogło być przeprowadzone. Obydwoh złochnych oddano 20. b. m. do sądu krajowego karnego — w ogóle przyznać należy, iż pomimo panującej w kraju biedy, stan bezpieczeństwa publicznego w stołecznym mieście Lwowie zupełnie jest zadowalającym.

(Kradzież i rabunek). W nocy z 19. na 20. bm. włamali się dwaj złoczydzy do wozowni domu p. l. 6 przy ulicy Koralmickiej, do której przez strych się dostali, rozbili tam pakę i skradli sadło i mało na szkodę Jana Kruszyńskiego. Jeden ze złoczydów naderzył w pierś 13-letnią córkę poszkodowanego Wikta, która zajażała do wozowni, poczem obadwaj z lupem umknęli. Policja wyszłażła zaraz 20. bm. obydwoh sprawców tej kradzieży, są nimi Fedko Iwaty i Juljan Stord.

(Za dręczenie z zwierząt) ukarała dyrekcja policji aresztem Piotra Warnka, a grzywną rzecznika Michała H.

(Za obrazę miejskiej strażnicy akcyzowej) przyaresztowała policja 20. b. m. Rejzje Purec przy rogatce lyczakowskiej i odstawiła ją tegoż dnia do sądu.

(Awanturki.) Wolf Stark, pomocnik rzecznika, zamieszkały p. l. 27 przy ulicy Żółkiewskiej, wpadł do domu Marjem Schächter p. l. 3 przy ulicy Peltowej wczoraj o godz. 10ej wieczorem, wszczął kłótnię, porwał ze stołu płonącą lampę i rzucił takową na Schächterowej — tymczasem uderzył nią w głowę Lachele Borydy. Lampa upadła na podłogę i stłukła się, szczęśliwym trafem zdolała ugasić płonącą natę. Lachel nie odniósł uszkodzenia. Przeciw Starkowi wdrożono śledztwo karne.

(Wyrodek matki) dziecka znalezione go przy życiu 19. b. m. w kloakach domu p. l. 11 przy ulicy Sobieskiego wyszłażła już policja. Jest nią Katarzyna Daniluk ze Sereczu. Pielnaszi, w które dziecko było owinięte, posłużyły do wykrycia zbrodniarki.

(Naiwny oszust.) Elias Aron dw. imion Paasweg, z Horodenki, młodzieniec nie roknjący wiele w zawodzie grunderskim, przybył w tych dniach do Lwowa i rozpoczął praktykę bezpośrednio z policją. Przypatnił on wczoraj wieczorem do żołnierza policyjnego Leonarda Wodnickiego, uiliując mu sprzedać swycki dety pierścionek z dęty białej jako

złoty. Za ten pierścionek zażądał Paasweg 2 złr., Wodnicki dał mu tylko 1 złr. 50 ct. Adept nowego rzemiosła zadowolili się ofertą, nie tak alio policjant, który dał mu wprawdzie 1 złr. 50 ct. i przyjął pierścione, lecz przyaresztował zarazem oszusta, przy którym znalaziono oprócz rzeczzonego pierścionka jeszcze 5 innych podobnych. Naiwny młodzieniec nie wypierał się zupełnie czynu już popelnionego i zamiar dalszej korzyści, znalazł się przeto zaraz w bezpiecznym schowku.

Kraków 21. marca. Za rogatką Warszawską, w miejscu gdzie kolej przerywa gościniec i gdzie zaszło kilka niebezpiecznych wypadków, rozpoczęto już budowę wiaduktu, do którego położono fundam. Długość wiodąca naszym będzie, o ile wnosić można z zatkniętych znaków niwelacyjnych, zbyt stromą, z powodu, że zaczyna się wznosić w zbyt małej od wiaduktu odległości.

Dzisiaj przybył do Krakowa p. Józef Bliziński, autor nagrodzonej na ostatnim konkursie komedjki „Pan Damazy“.

Wczoraj umarł w Nowejgórce ks. Jan Gradowski, poddżekian i proboszcz parafji nowogórskiej, żołnierz z r. 1831, przeżywszy lat 69. Nieboszczyk był od wielu lat stałym członkiem tutejszego Towarz. dobroczynności.

(JN) **Sambor 20. marca.** Dnia 18. bm. odbyło się u nas przedstawienie amatorskie na dochód miejscowej ochotniczej strazy pożarnej. Odegrano 3-aktową komedję Baluckiego p. t. „Rady pana radcy“. Pisad o treści i wartości rzeczowej komedji, byłoby rzeczą zbytnią, twór ten bowiem aż nadto jest znanym; ograniczyć się więc wypada tylko na osobach, które brały czynny udział w pojedynczych rolach. Otóż przedstawienie wypadło pod każdym względem dobrze. Hucznymi oklaskami wyrażała dość liczną zgromadzoną publiczność swoje zadowolenie z gry pp. WW., SS. i B. I zaiste, takimi artystami, jak są pp. WW., S. i S. nie powstydziliby się i scena lwowska; im to się głównie należy zasługa, żeśmy już nie jeden miły wieczór spędzili.

Koncząc moją korespondencję, ośmielam się jeszcze zarzucić amatorom nietrafny wybór co do utworu, sami bowiem odegrali ją w zeszłym roku wspomnianą komedję, a przejeżdżając trupy prowincjonalne dały nam kilkakrotnie sposobność poznania i zapamiętania tej wprawdzie niezłej, ale już nadto znanej komedji.

Warszawa 20. marca. (Różne wiadomości.) Widoosko wielokrodoe na szpitale warszawskim w teatrze wielkim będzie bardzo zajmujące. Ukaza się między innemi na scenie „Widma“ Moniuszki, ilustrowane żywymi obrazami. Zamiar ten jest bardzo zbliżony do myśli Moniuszki, który marzył o tem, aby „Widma“ mógł oglądać na scenie.

Projekt kredytu meljoracyjnego dla gospodarstw rolnych wygotowany już został w łonie Towarzystwa kredytowego ziemskiego. W tych dniach zapadła też w tym przedmiocie decyzja władz naczelnych towarzystwa i niebawem kolej swykich formalności uzyska zatwierdzenie ministerjum. Wiadomość ta bardzo pożądana w obecnej chwili gdy większość zmian naszych zniewolona jest czynić meljoracje nie w gospodarstwie rolnem lecz w finansach... małomian stęskowych kreszów.

Lekarze warszawscy wezwani do stawienia się w okręgu wojennym moskiewskim w części opuścili już Warszawę w pełnym rymsunku. Ostatnia partja ich opuszcza miasto w dniu jutrzejszym, aby w sobotę przed godziną 10ą rano kancldował się w Moskwie w punkcie zbornym.

Przestroga. Wiedeń 20. marca. Szan. Redaktorze! Weklsarze wiedeński, jako to A. Karitz Sohn, Nyitrai i Spółka i in. rozsyłają do galicyjskich wierzycieli zbankrutowanego weklsarza Ferdynanda Leitnera okólniki, w których się ofiarują zastonć ich od straty i dać im zamiast Leitnerowskich własne swoje listy ratalne. Na żądanie kilkun kilentów miałem sposobność przekonać się dowodnie, że wszystkie te oferty są prostym humblem na łatwowierność publiczności obliczonymi. Ociej szan. redaktorze przestrasz swoich czytelników, między którymi znajdują się niezawodnie liczne ofary Leitnera, że wchodząc w stosunek z nadmienionymi weklsarzami, nie tylko nie mieliby żadnej gwarancji, ale zabraliby jeszcze nierownie głębiej. — Z pozowaniem

Ludwik Wolski.

Wiedeń 21. marca. (Kronika wiedeńska.) Cesarz przyjmował wczoraj nunceja apostolskiego, arcybiskupa Jacobiniego, i nowomianowanego attaché wojakowego przy ambasadzie francuskiej austriackiego dworu majora de la Tonr du Pin-Chambly, a dzisiaj francuskiego ambasadora hr. de Vogué. — Dotychczasowy drugi sekretarz ambasady przy poselstwie francuskiem bar. de Bourgoing, którego mianowano jenerałym konsulem w Peszcie, przybył onegdaj do Wiednia po dłuższym urlopie z Paryża. W jego miejsce wstąpił do ambasady jako drugi sekretarz hr. Kergolay.

Pociąg pospieszny, który odeszł ztąd onegdaj do Paryża, zawierał przekazy na złotą rentę austriacką za 20 milionów guldenów, przeznaczonych dla Francji.

Tutejszy burmistrz dr. Felder wraz z dwoma swymi zastępcami wręczył sławnemu fortepianistę Lisztowi, któremu w ostatnich dniach tyle owacy wyprawiono, w jego mieszkaniu wielki złoty medal Salwatora, zawotowany przez reprezentację miasta. Wieczorem wyprawiono dlań bankiet w hotelu Imperial pod sterem ministra skarbu państwa bar. Hofmana. Na bankiecie tym byli prócz barona H. minister Unger, hr. Wilczek i wiele innych osób ze sfery artystycznoych. Towarzystwo rozszło się dopiero o świcie.

Pierścienie za serece. Pewnego dnia w kwietniu 184

dzę
najsilniejsze
pół kilo
del 3750 4 6
ewicza
rynku l. 42.
szkola
o języka
i kobiet.
co dzień od go-
winy w Zakładzie
3740 4—10
stlich,
adu nauk, wojsk.
ach!
Spółki
owe,
zpańskie.
wory, De-
3794 4—15
kich
zych.

Bizuterję najgustowiejszą ośrodków na Bulwarach w Paryżu
są sukienki, szaty, ozdoby meksykańskich i piórek kolibrów,
kości słoniowej i porcelany w guście bukiełków w mięt, fleur,
szyszkretu, srebra, stali okrywanej, koralu, pereł, En-jais,
a mianowicie: Kolje, diadem, broszki, kolczyki, medaliony,
sznury, spinki, brylantowe, pierścienie, łańcuszki, dewiszki,
zapinki, wachlarze, paski i torbaczki „Angot” najmłodszego
z pól różnych kolorach, różni materjały, skórki,
srebrne i okrywane z druciku plecione. Najmłodszego grze-
bienia są wloty Giraf, xuanu.

3363 9-0

Łaskawe zamiejscowe zamówienia wykonuje jak najszybciej i jak najakuratniej.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

Z drukarni „Dziennika Polskiego” A. J. O. Rogożka.